

OBSAH

PODĚKOVÁNÍ.....	9
ÚVOD	11
1. CO S KLASIKY NA PRAHU NOVÉHO TISÍCILETÍ?.....	15
1.1 Problematika sociologické klasiky	15
1.1.1 Širší diskuse o statusu klasických sociologických teorií...17	
1.2 Problematika národních sociologií, výzkumu klasické české sociologie a literatura k tématu.....	22
1.2.1 Literatura o klasické české sociologii.....	24
1.2.2 Literatura o sociologii I. A. Bláhy	28
1.3 Cíle výzkumu Bláhovy sociologie.....	32
1.3.1 Cíle práce vzhledem k dosavadnímu výzkumu české sociologie	32
1.3.2 K otázce možnosti navázání na Bláhovu sociologii.....	34
2. INOCENC ARNOŠT BLÁHA JAKO SOCIOLOG	39
2.1 Bláhův život a jeho doba.....	41
2.2 Zdroje Bláhovy sociologie	54
2.2.1 Vliv T. G. Masaryka a českého myšlení.....	54
2.2.2 Vliv E. Durkheima a francouzského pozitivismu	56
2.2.3 Německé vlivy	57
2.2.4 Vliv evolucionismu	57
2.3 Bláhovo diskursivní zakladatelství – nejvýznamnější sociologická témata, pojmy a koncepce.....	58
2.3.1 Město.....	58
2.3.2 Morálka jako sociální jev.....	63
2.3.3 Sociologie rodiny a sociologie dětství	65

2.3.4 Sociologie sociálních typů – sedlák a dělník, inteligence; lid a národ	68
2.3.5 Bláhova obecná sociologická teorie – problematika tzv. kritického realismu a federativního funkcionalismu	70
2.4 Bláhovo institucionální zakladatelství	74
2.4.1 Položení institucionálních i organizačních základů brněnské sociologii.....	74
2.4.2 Masarykova sociologická společnost (MSS) a vydávání sociologické knihovny	75
2.4.3 Sociologická revue	75
2.4.4 Výzkumy a výzkumné ústavy	76
2.4.5 Vysoká škola sociální v Brně.....	77
2.5 Závěry	79
3. HODNOTY A HODNOCENÍ V SOCIOLOGII INOCENCE ARNOŠTA BLÁHY	81
3.1 Aktuálnost tématu – hodnoty ve vědě jako sociologický evergreen.....	82
3.1.1 Stručná genealogie problematiky	82
3.2 Bláhova epistemologie a filosofie hodnot – od pozitivismu k filosofii života	86
3.2.1 Geneze Bláhova noetického stanoviska.....	89
3.2.2 Proměna Bláhova noetického stanoviska	91
3.2.3 Sociální introspekce.....	96
3.2.4 Ontologické závazky Bláhovy epistemologie. Jeden svět dvojí zákonitosti a místo člověka v něm	104
3.2.5 Ontologie hodnot. Hodnoty sociálním a priori lidského života	112
3.2.6 Hierarchie hodnot. Problém s empirizací dobra a doplnění vědy „novou“ filosofií	113
3.2.7 Závěry	117
3.3 Hodnotící rozměr Bláhovy funkcionalistické sociologie – od funkcionální teleologie k dynamice funkcí	123
3.3.1 Geneze Bláhova pojetí funkce	123

3.3.2 Bláhova definice sociálních funkcí	128
3.3.3 Vznik nových sociálních potřeb, norem, hodnot a sociálních funkcí.....	128
3.3.4 Hierarchie funkcí a problém přechodu od nehodnotícího k hodnotícímu pojetí funkce.....	134
3.3.5 Závěry	146
3.4 Bláhova sociologie inteligence – od sociálních funkcí inteligence k úkolům sociologie.....	149
3.4.1 Bláhova sociologie inteligence v období 1918–1945	150
3.4.2 Od funkcí inteligence k úkolům sociologie.....	155
3.4.3 Sociologie inteligence v období 1945–1989.....	159
3.4.4 Sociologie inteligence po roce 1989	161
3.4.5 Závěry	170
3.5 Angažovaná sociální věda dnes – reálná možnost, nebo „contradictio in adiecto“?	173
3.5.1 Úkoly sociologie včera a dnes. Bláhova koncepce a soudobá diskuse o veřejné sociologii.....	174
3.5.2 Epistemologie angažovanosti včera a dnes. Bláhova filosofická koncepce a dnešní stanoviskové epistemologie	185
3.5.3 Závěry	195
ZÁVĚR A DISKUSE.....	199
PŘÍLOHA: ROKY BLÁHOVA SOCIOLOGICKÉHO ŽIVOTA....	207
LITERATURA.....	209
Primární literatura	209
Sekundární literatura.....	211
JMENNÝ REJSTRÁK	225